

Про зелені публічні закупівлі –
просто, практично, по суті

Екологічні вимоги у публічних закупівлях: як застосовувати на практиці

Світлана БЕРЗІНА
президент ВГО «Жива планета»

[Енергетика, Зміна клімату, Навколишнє середовище](#)

Зелений форум

[Дім](#) [Зелений бізнес ▾](#) [Природа та біорізноманіття ▾](#) [Новини](#) [Події](#)

[Навколишнє середовище](#) > [Зелений форум](#) > [Зелений бізнес](#) > [Зелені державні закупівлі](#)

Зелені публічні закупівлі

Закупівля товарів, послуг та робіт з меншим впливом на довкілля протягом усього їхнього життєвого циклу.

Зелені публічні закупівлі – пріоритетний стратегічний напрям розвитку сфери публічних закупівель у ЄС

Основне завдання: «прискорити зелену трансформацію економіки» (Communication from the Commission to the European Parliament, the European Council, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions. The European Green Deal. COM(2019) 640 final: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/european-green-deal-communication_en.pdf)

Першочергові завдання:

- декарбонізація енергоємних секторів (сталь, цемент та хімічна продукція);
- підтримка розвитку ринку екологічних товарів і послуг, забезпечення достовірної інформації про продукцію для уникнення недобросовісних практик що вводять в оману;
- реформа законодавства з питань відходів (зменшення утворення і збільшення переробки);
- підтримка циркулярної економіки та розвиток цифрового сектору (у тому числі зменшення його впливу на клімат).

Чому варто встановлювати екологічні вимоги до предмету закупівлі?

Результат

- Задоволення потреб у товарах, послугах чи роботах
- Лідерство на шляху інтеграції з ЄС
- Захист та відновлення довкілля
- Стале зростання національної економіки
- Підтримка екологічних інновацій

Ефективність

- Збереження ресурсів (енергетичних, води)
- Економне дозування
- Довговічність
- Більший гарантований термін обслуговування

Вплив на довкілля

- Запобігання забрудненню
- Зменшення відходів
- Запобігання кліматичним змінам

Вплив на людину

- Більша безпека
- Запобігання захворюванням пов'язаним з забрудненням довкілля
- Дотримання високих соціальних стандартів

Закон України «Про публічні закупівлі»

Стаття 23. Технічні специфікації, маркування, сертифікати, протоколи випробувань та інші засоби підтвердження відповідності.

Технічні специфікації можуть бути у формі переліку експлуатаційних або функціональних вимог, у тому числі **екологічних характеристик**, за умови, що такі вимоги є достатньо точними, щоб предмет закупівлі однозначно розумівся замовником і учасниками.

Технічні специфікації можуть містити посилання на стандартні характеристики, технічні регламенти та умови, вимоги, умовні позначення та термінологію, пов'язані з товарами, роботами чи послугами, що закуповуються, передбачені існуючими міжнародними, європейськими стандартами, іншими спільними технічними європейськими нормами, іншими технічними еталонними системами, визнаними європейськими органами зі стандартизації або національними стандартами, нормами та правилами.

До кожного посилання повинен додаватися вираз "або еквівалент".

Замовник може вимагати від учасників підтвердження того, що пропоновані ними товари, послуги чи роботи за своїми екологічними чи іншими характеристиками відповідають вимогам, установленим у тендерній документації. У разі встановлення екологічних чи інших характеристик товару, роботи чи послуги замовник повинен в тендерній документації зазначити, які маркування, протоколи випробувань, декларація або сертифікати можуть підтвердити відповідність предмета закупівлі таким характеристикам.

Маркування, протоколи випробувань та сертифікати повинні бути видані органами з оцінки відповідності, компетентність яких підтверджена шляхом акредитації або іншим способом, визначеним законодавством.

Стаття 29. Розгляд та оцінка тендерних пропозицій/пропозицій.

3. Критеріями оцінки є:

1) ціна; або

2) вартість життєвого циклу; або

3) ціна разом з іншими критеріями оцінки, зокрема: умови оплати, строк виконання, гарантійне обслуговування, передача технології та підготовка управлінських, наукових і виробничих кадрів, застосування **заходів охорони навколишнього середовища** та/або соціального захисту, які пов'язані із предметом закупівлі.

4. У разі застосування критерію оцінки вартості життєвого циклу до цього критерію крім ціни товару (роботи, послуги) може включатися один або декілька витрат замовника протягом життєвого циклу товару (товарів), роботи (робіт) або послуги (послуг), а саме витрати, пов'язані з:

1) використанням товару (товарів), роботи (робіт) або послуги (послуг), зокрема **споживання енергії та інших ресурсів;**

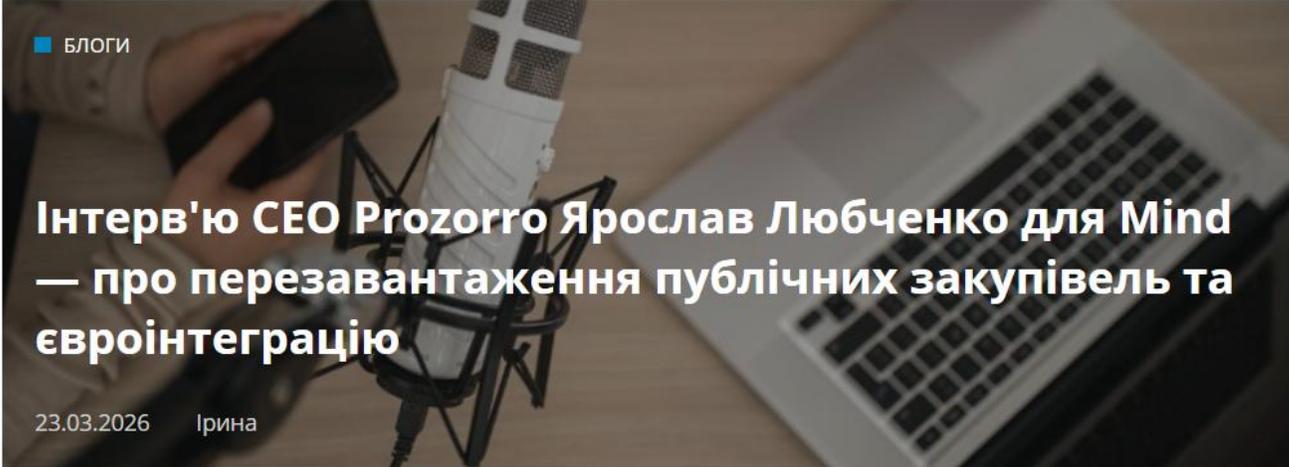
2) технічним обслуговуванням;

3) **збором та утилізацією товару** (товарів);

4) **впливом зовнішніх екологічних чинників протягом життєвого циклу товару** (товарів), роботи (робіт) або послуги (послуг), у разі якщо їхня грошова вартість може бути визначена, зокрема вплив викидів парникових газів, інших забруднюючих речовин та інші витрати, пов'язані із зменшенням впливу на навколишнє середовище (довкілля).

НОВЕ НА ІНФОБОКСІ

■ БЛОГИ

Інтерв'ю CEO Prozorro Ярослав Любченко для Mind — про перезавантаження публічних закупівель та євроінтеграцію

23.03.2026   Ірина

[ВСІ КАТЕГОРІЇ](#)   [БЛОГИ](#)   [ПРИКЛАДИ ДОКУМЕНТІВ](#)   [БІЗНЕС-СНІДАНКИ](#)   [СТАТТІ](#)   [ПОРАДИ](#)   [ООНОВЛЕННЯ](#)

■ БЛОГ ЗАМОВНИКУ

Інтерв'ю CEO Prozorro Ярослав Любченко для Mind — про перезавантаження

■ ПОРАДА ЗАМОВНИКУ

Строк розгляду пропозицій у запиті пропозицій постачальників: максимум

■ ПОРАДА ПОСТАЧАЛЬНИКУ

Аналіз попередніх закупівель замовника в Prozorro: секрет успішної

ЗАМОВНИКУ

ПОСТАЧАЛЬНИКУ

Інтерв'ю CEO Prozorro Ярослав Любченко для Mind — про перезавантаження публічних закупівель та євроінтеграцію

ІРИНА ЛИТВИНЧУК

Строк розгляду пропозицій у запиті пропозицій постачальників: максимум встановлено, мінімум — ні

МЕДІАРЕСУРС ПРОФЕСІЙНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ

Щодо додаткового інформування про кінцевих бенефіціарних власників

ІРИНА ЛИТВИНЧУК

Планування закупівель для медичних замовників: ключ до безперебійної роботи закладу охорони здоров'я

ТЕТЯНА РУДЕНКО

ЕКОЛОГІЧНІ ВИМОГИ

Ефективна закупівля повинна враховувати вимоги до енергоефективності у поєднанні з іншими вимогами до екологічних характеристик предмету закупівлі, враховуючи вартість його життєвого циклу.

Рубрики

[Законодавство](#)[Принципи та методи](#)[Стандарти і маркування](#)[Отримати консультацію](#)

Полімерні матеріали

[Нецінові критерії](#)[Технічні специфікації](#)

Продукти харчові та послуги харчування

[Нецінові критерії](#)[Технічні специфікації](#)

Як визначити екологічну вимогу до предмету закупівлі ?

Метод перевірки і підтвердний документ

Вимоги міжнародних незалежних систем екологічної сертифікації

ДСТУ та інші НД які визначають вимоги до екологічних характеристик

ДСТУ та інші НД які визначають технічні умови

ДБН, ДСТУ та інші НД які обов'язкові для предмету закупівель згідно з законодавством

Законодавство яке регулює сферу яка пов'язана з предметом закупівлі (Закони, технічні регламенти, постанови Кабінету Міністрів України, накази Міністерств тощо)

Вимога має бути зазначена в умовах виконання договору

Аналіз готовності ринку та обґрунтування доцільності застосування

Де визначити екологічну вимогу до предмету закупівлі ?

Технічні специфікації або завдання на надання послуг чи проєктування:
вимога + метод підтвердження відповідності + документ

Метод оцінювання пропозиції
Нецінові критерії оцінювання:
вимога в не менш ніж 2х значеннях, питома вага до кожного зі значень
метод підтвердження відповідності + документ

Метод оцінки вартості життєвого циклу

Умови виконання договору

Текст договору з визначенням вимоги та зобов'язань постачальника/надавача послуг/виконавця робіт з санкціями за не виконання (розірвання договору, повернення товару, відмова від оплати тощо)

Розумно та стало: екомаркування як корисний інструмент у зелених публічних закупівлях

Замовники публічної сфери по всій Європі доводять, що сталий вибір може бути простим, надійним та економічно ефективним. Екомаркування допомагає їм робити саме це – перетворюючи щоденні рішення про закупівлі на потужні інструменти для змін.

ОГОЛОШЕННЯ НОВИН

27 жовтня 2025 року — Генеральний директорат з питань навколишнього середовища — 4 хв читання

Екологічно сертифіковані лакофарбові матеріали згідно з ДСТУ ISO 14024 | ISO 14024 | EN ISO 14024

Краще для тебе
Краще для довкілля

Сертифікація

Акредитація та визнання

Новини

Контакти

UK | EN

ПОДАТИ ЗАЯВКУ

ВАРТІСТЬ

КАТЕГОРІЇ ПРОДУКЦІЇ

РЕЄСТР СЕРТИФІКАТІВ

“Зелений журавлик” | UA Ecolabel

З 2003 року – офіційний знак екомаркування та надійний орієнтир для вибору кращих товарів та послуг.

Посилуйте свою конкурентоспроможність через екосертифікацію за міжнародним стандартом ISO 14024.

Визнаний в Україні, Європі та інших країнах світу.

Орган з оцінки відповідності «Центр екологічної сертифікації та маркування» ВГО «Жива планета» (ООВ) є акредитованим органом сертифікації товарів, процесів та послуг, який включений до:

- [реєстру національного органу акредитації](#);
- [міжнародного реєстру](#) програм екомаркування, визнаних на глобальному рівні.

3000+

товарів і послуг

сертифіковані та позначені екомаркуванням "Зелений журавлик"

38

стандартів

встановлюють екологічні критерії для різних [категорій](#)

31%

українських споживачів

обирають товари, марковані "Зеленим журавликом" ([дослідження КНТЕУ](#), 2020)

160+

країн

[визнають](#) результати нашої сертифікації

Яка продукція з екомаркуванням має конкурентне середовище

Вибір екологічно сертифікованих товарів чи послуг не обов'язково означає їх надвисоку вартість. Як правило вони мають конкурентні ціни порівняно з їхніми не сертифікованими аналогами. До того ж товари з екомаркуванням мають кращі експлуатаційні характеристики, економічні в розході та більш ефективні.

Аналіз ринку України підтверджує доступність за конкурентними цінами екологічно сертифікованої продукції згідно з ДСТУ ISO 14024 в таких категоріях:

- мийні засоби та засоби для чищення;
- косметична продукція;
- лакофарбові матеріали;
- вироби з полімерних матеріалів (у тому числі труби для водопостачання і водовідведення);
- теплоізоляційні матеріали;
- будівельна продукція;
- продукти харчування і напої;
- вироби паперові (у тому числі офісний папір);
- вироби санітарно-гігієнічні вироби (у тому числі туалетний папір, серветки);
- комп'ютерна техніка та оргтехніка;
- енергоспоживча продукція.

Якщо екологічну вимогу застосовано у технічній специфікації

Створення закупівлі Тестова Зберегти Скасувати

Організатор

Назва:	ТОВ "Смарттендер тест"	Контактна особа:
Назва (англ):	ST	Контактна особа (англ):
Код ЄДРПОУ:		E-mail:
Адреса:		Телефон:

Тип процедури

* Тип процедури
Відкриті торги з особливостями

* Міє
1 Ознайомтесь з інструкцією з використання екологічних вимог
<https://infobox.prozorro.org/articles/instrukciya-z-zastosuvannya-ekologichnih-vimog-i-ekologichnih-kriterijiv>

- Екологічні вимоги ⓘ
- Вартість життєвого циклу
- Застосовано аукціон

Екологічні характеристики лакофарбових матеріалів [або назва категорії згідно коду CPV] повинні відповідати вимогам екологічних критеріїв згідно з ДСТУ ISO 14024:2018 (ISO 14024:2018, IDT, EN ISO 14024:2018, IDT).

Підтвердження відповідності:

- 1) Копія сертифікату відповідності екологічним критеріям за схемою сертифікації згідно з ДСТУ ISO 14024:2018.
- 2) Копія атестату акредитації органу з оцінки відповідності якій видав сертифікат згідно з Законом України "Про акредитацію".

Визначення згідно з національними стандартами серії ДСТУ ISO 14000

екологічне маркування (en - environmental label, ru - экологическая маркировка), екологічна декларація (en - environmental declaration, ru - экологическая декларация)

Твердження, в якому зазначено екологічні аспекти певної продукції чи послуги. Може бути подані у вигляді формулювання, символу чи зображення.

екологічна характеристика продукції (*ecological characteristics of products*)

Елемент продукції якій пов'язаний з впливами на стан довкілля і здоров'я людини протягом життєвого циклу.

екологічне твердження (*environmental claim*)

Формулювання яке визначає певну екологічну характеристику продукції, її складника або пакування.

Ecolabel.EU
Європейська комісія |
Європейський Союз

Північні країни
Європи

Німеччина

Європейські програми екомаркування

Зелений журавлик |
Україна

SMK (Planet Proof) |
Нідерланди

Bra Miljöval

Швеція

- відповідають міжнародному стандарту ISO 14024;
- відповідають екологічним критеріям Таксономії ЄС згідно з [Регламентом ЄС 2020/852](#);
- інтегровані з екологічними критеріями програми екомаркування Ecolabel.EU;
- визнані на міжнародному рівні.

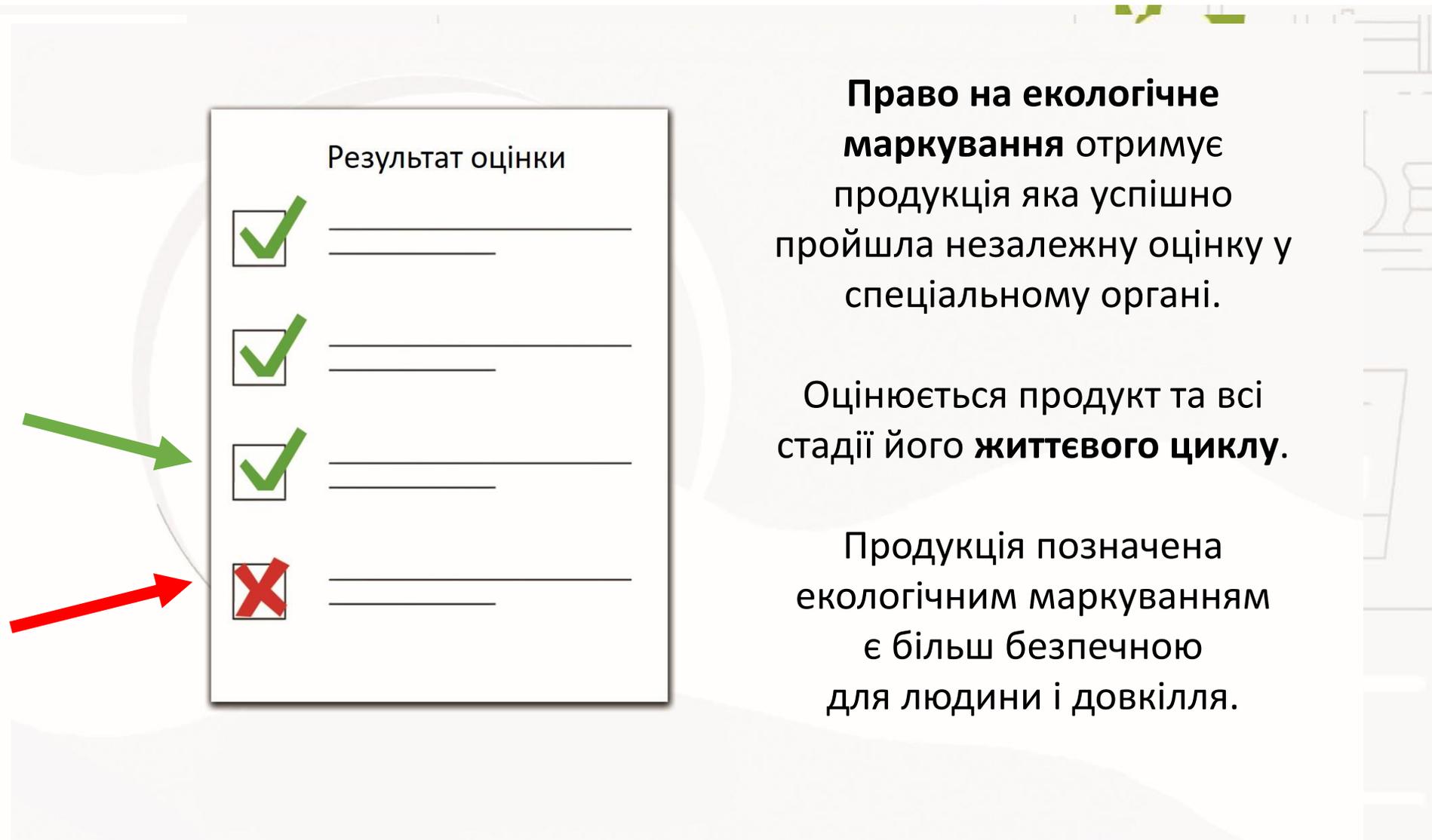
TCO Development

SMK (Milieukeur) |
Нідерланди

TÜV Rheinland |
Німеччина

Результат оцінки

☒	_____

Право на екологічне маркування отримує продукція яка успішно пройшла незалежну оцінку у спеціальному органі.

Оцінюється продукт та всі стадії його **ЖИТТЕВОГО ЦИКЛУ**.

Продукція позначена екологічним маркуванням є більш безпечною для людини і довкілля.

Стандарт екологічного маркування

ЕКОЛОГІЧНИЙ СТАНДАРТ

Сертифікація та маркування
згідно з міжнародним
стандартом ISO 14024

Стандарт – вимоги до характеристик продукції за показниками, що підтверджують її екологічні переваги.

Вимоги визначаються до **продукції** та усіх етапів її **життєвого циклу**.

Виробники мають враховувати стандарти, виключати з продукту небезпечні складники, запобігати забрудненню, переробляти відходи, зберігати енергію та природні ресурси.

Основний фокус стандартів програм екомаркування для різних категорій

Продукція
краща для
довкілля і
людей

REACH
CLP

- ◆ Висока якість та ефективність
- ◆ Енергоефективність
- ◆ Ресурсоефективність (вміст повторно переробленого матеріалу)
- ◆ Хімічна безпека
- ◆ Показники забруднення довкілля
- ◆ Запобігання кліматичним змінам
- ◆ Відходи споживання в виробництві
- ◆ В залежності від категорії продукції враховують вимоги до органічного виробництва та стандартів Energy Star, Оeko-Tex, FSC

Відповідність екологічним критеріям для лакофарбових матеріалів

---

133 г фенолу не потрапило в навколишнє середовище завдяки використанню лакофарбових матеріалів з екологічним маркуванням

1296 тонн відходів, які могли б бути відправлені на полігон для захоронення, було перероблено завдяки виробництву екологічних лакофарбових матеріалів

---

332 тони ЛОС не потрапило в навколишнє середовище завдяки виробництву лакофарбових матеріалів з екологічним маркуванням

на 5 млн л менше лакофарбових матеріалів було використано при тій же ефективності завдяки виробництву лакофарбових матеріалів з екологічного маркування

---

310 г формальдегіду не потрапило в навколишнє середовище завдяки використанню лакофарбових матеріалів з екологічним маркуванням

Екологічно сертифікована продукція згідно з ISO 14024 не може бути класифікована як

Проявляє селективну токсичність для органів-мішеней та (або) органів

-з одноразовим впливом

-з багаторазовим впливом

Викликає сенсibilізацію в дихальних шляхах або на шкірі

Має мутагенні властивості

Має канцерогенні властивості

Проявляє токсичність для репродуктивної системи людини

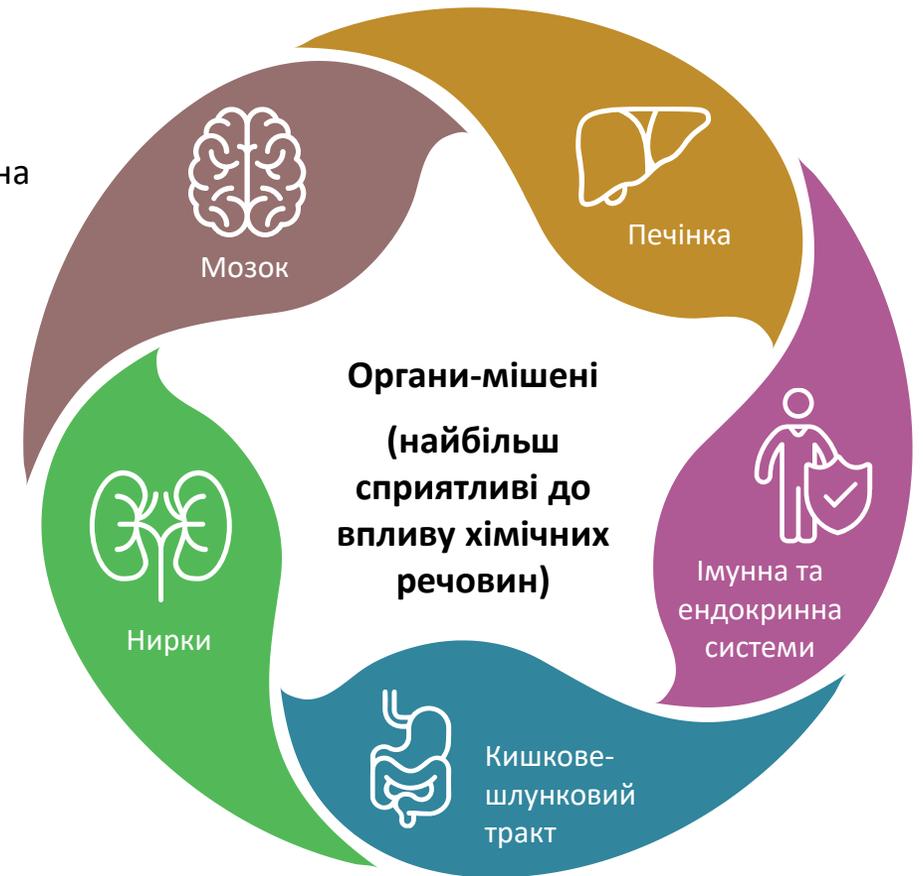
Проявляє гостру токсичність при потраплянні до організму людини

Руйнує водні екосистеми

Руйнує озоновий шар

Globally Harmonized System for the Classification and Labeling of Chemicals (GHS)

Регламент (ЄС) No 1272/2008 (CLP)

<https://prozorro.gov.ua/tender/UA-2019-10-09-001217-b>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ТЕХНІЧНІ, ЯКІСНІ ТА КІЛЬКІСНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПРЕДМЕТА ЗАКУПІВЛІ

Назва предмету закупівлі: **фарба воднодисперсійна.**

«6.4. Копію сертифіката відповідності запропонованої продукції екологічним критеріям до продукції що розроблені згідно ДСТУ ISO 14024 завірену учасником торгів.»

39830000-9 Продукція для чищення (Миючі засоби)

UA-2020-01-31-000119-b • 2ccc18a35f8c48e8ab2d9d3a3825d61c

Відкриті торги **Завершена**

Електронний підпис накладено. [Перевірити](#)

Всі закупівлі замовника

На що звернути увагу потенційному постачальнику

очікувана вартість
145 000,00
UAH

Як працює модуль Аукціон

[Перейти на аукціон](#)
Завершений

17 лютого 2020 · 13:07

[Протокол розкриття](#)

Контакти

**Ляховець Ольга
Миколаївна**

+380462775083
osvita.bug07@os.chernigiv-rada.gov.ua

**ДЕРЖАВНА АУДИТОРСЬКА СЛУЖБА
УКРАЇНИ**

Знайшли порушення
законодавства у сфері закупівель?

[Інформувати про порушення](#)

У яких випадках інформувати
Держаудитслужбу

Оголошення про проведення

Друкувати оголошення [PDF](#) • [HTML](#)

Друкувати звіт про результати проведення процедури [PDF](#) • [HTML](#)

[Перейти до плану закупівлі](#)

Інформація про замовників

Як обирати замовника потенційним постачальникам

Найменування: Управління освіти Чернігівської міської ради

<https://prozorro.gov.ua/tender/UA-2020-01-31-000119-b>

III. Інструкція з підготовки тендерної пропозиції

Зміст і спосіб подання тендерної пропозиції

«- сертифікат(и) відповідності, який(і) підтверджує, що продукція відповідає екологічним критеріям, що розроблені згідно ДСТУ ISO 14024...»

Інформація про технічні, якісні та кількісні характеристики предмета закупівлі

Лакофарбові матеріали [назва категорії згідно з кодом CPV] повинні відповідати вимогам екологічних критеріїв для лакофарбових матеріалів згідно з ДСТУ ISO 14024:2018 (IDT, ISO 14024:2018) Екологічні маркування та декларації. Екологічне маркування типу I. Принципи та процедури.

Підтвердження відповідності вимоги:

1. Копія сертифіката про підтвердження відповідності встановленим екологічним критеріям для мийних засобів та засобів для чищення.
2. Копія атестата акредитації органу з оцінки відповідності який видав сертифікат.

Роз'яснення

Атестат акредитації має бути виданий національним органом з акредитації (Національне агентство з акредитації України) у порядку згідно з Законом України «Про акредитацію органів з оцінки відповідності» від 17.05.2001 № 2407-III.

В атестаті акредитації (і додатках до нього, за наявності) повинна бути зазначена галузь акредитації органу з оцінки відповідності за екологічними критеріями програми екологічного маркування I типу на таку категорію продукції, як “мийні засоби та засоби для чищення”, “лакофарбові матеріали”.

Показники ефективності сертифікованої продукції згідно з ISO 14024

Лакофарбові матеріали

Вміст білого пігменту (білий неорганічний пігмент з коефіцієнтом заломлення $> 1,8$) у інтер'єрних фарбах для стель та стін, які є стійкими до мокрого стирання за класами 1 та 2 відповідно до ДСТУ EN 13300:2012, не повинен перевищувати:

- а) 40 г/м² сухого покриття – для класу 1 стійкості до мокрого стирання;
- б) 36 г/м² сухого покриття – для класу 2 стійкості до мокрого стирання.

у всіх інших фарбах, включаючи вапняні та силікатні фарби, ґрунтовки, антикорозійні та фасадні фарби, не повинен перевищувати:

- а) 36 г/м² сухого покриття – для інтер'єрних фарб та ґрунтовок;
- б) 38 г/м² сухого покриття – для фасадних фарб та ґрунтовок.

Примітка. Вміст білого пігменту для покриття з коефіцієнтом контрастності 98%.

Мийні засоби

Показник дозування твердого (порошкоподібного, гранульованого тощо) готового для застосування засобу для прання або миття не повинен перевищувати:

- а) 14,0 г/кг білизни для засобів прання середньо та суттєво забрудненої білизни;
- б) 2,7 г/кг білизни для засобів для видалення плям;
- в) 18 г/л миючого розчину для засобів миття посуду в посудомийних машинах з однією функцією;
- г) 20 г/л миючого розчину для засобів миття посуду в посудомийних машинах з однією функцією;
- д) 25 г/л миючого розчину для засобів для миття твердих поверхонь.

Мийна здатність засобу по відношенню до еталону (здатність відновлювати чистоту брудної поверхні) має складати не менше ніж 85%.

Зниження міцності тканини після 25 циклів прання має становити не більше ніж 18%.

Про можливість застосування замовниками вимоги щодо “відповідності продукції стандарту екологічного маркування згідно з ДСТУ ISO 14024:2018 (надання сертифіката ДСТУ ISO 14024 у складі пропозиції)” підтверджено Окружним адміністративним судом у справі №640/16240/19 ([рішення від 21.01.2020](#)).

Справа стосується закупівлі фарб в асортименті (ДК 021:2015: 44810000-1 - Фарби) Управлінням освіти Чернігівської міської ради ([UA-2019-07-04-000753-с](#)).

Встановлюючи екологічні вимоги у технічних специфікаціях, замовник зобов'язаний визначити спосіб їх підтвердження. Маркування, протоколи випробувань та сертифікати повинні бути видані органами з оцінки відповідності, компетентність яких підтверджена шляхом акредитації або іншим способом, визначеним законодавством. Це відповідає вимозі другого пункту 5 статті 23 Закону №922 та [підтверджено](#) Касаційним адміністративним судом у складі Верховного Суду у справі №520/14902/2020 за касаційною скаргою Державного підприємства «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом» в особі відокремленого підрозділу «Рівненська атомна електрична станція» (постанова Верховного Суду від 17.08.2022).

Дитячий садок у м. Хівінкая, Фінляндія

Серед вимог до проекту дитячого садочку від учасника тендеру вимагалось надати пропозиції щодо заходів які забезпечать економію енергії на освітлення, опалення, кондиціювання повітря та вентиляції, водопостачання та водовідведення та інших заходів з підвищення енергоефективності. Також учасники майбутнього тендеру мали запропонувати використання інноваційних будівельних матеріалів, обладнання та методи будівництва.

Попередні ринкові консультації продемонстрували бажання і здатність учасників ринку побудувати дошкільний заклад у відповідності до вимог стандарту екомаркування Nordic Swan Ecolabel з підтвердженням відповідності шляхом сертифікації.

Закон України «Про публічні закупівлі»

Маркування, протоколи випробувань та сертифікати повинні бути видані органами з оцінки відповідності, компетентність яких підтверджена шляхом **акредитації** або іншим способом, визначеним законодавством.

Логотипи які повинні бути на підтверджувальних документах
(сертифікати відповідності, протоколи)

10156
Сертифікація продукції

80108
Сертифікація
систем менеджменту

2H832
Випробування

Реєстр
акредитованих ООВ
Національного агентства
акредитації України

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО З АКРЕДИТАЦІЇ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ОРГАН УКРАЇНИ З АКРЕДИТАЦІЇ

АТЕСТАТ ПРО АКРЕДИТАЦІЮ

Зареєстрований у Реєстрі
22 травня 2019 року*

за № 10156

дійсний до 11 жовтня 2022 року

Дата первинної акредитації: 12 жовтня 2017 року

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО З АКРЕДИТАЦІЇ УКРАЇНИ ЦИМ ЗАСВІДЧУЄ
КОМПЕТЕНТНІСТЬ

Органу з оцінки відповідності
«Центр екологічної сертифікації та маркування»
Всеукраїнської громадської організації «Жива планета»

Місцезнаходження юридичної особи:
02121, м. Київ, пр-т Бажана, буд. 9-Б, кв. 261

Місцезнаходження ООВ:
02002, м. Київ, вул. Микільсько-Слобідська, 6-Д

3	3	1	4	8	2	9	2
---	---	---	---	---	---	---	---

(Код ЄДРПОУ)

ВІДПОВІДНО ДО ВИМОГ ДСТУ EN ISO/IEC 17065:2014 (ISO/IEC 17065:2012) В СФЕРІ:

екологічного маркування типу I: продуктів харчування; напоїв алкогольних; води та напоїв безалкогольних; виробів текстильних; матраців; меблів та покриття для підлоги з лісоматеріалів; будівельних матеріалів та виробів; продукції хімічної промисловості; виробів з паперу та пластику; косметичних засобів; устаткування електричного та побутових приладів; послуг з тимчасового розміщення, послуг типу «зелений офіс» та «зелений клас»; оптово-роздрібною та роздрібною торгівлі, банних послуг; натуральних продуктів.

Сфера акредитації визначена додатком до цього атестата від 12 жовтня 2017 року, що складається з 05 аркушів та доповненням до сфери акредитації від 22 травня 2019 року, що складається з 01 аркуша, які є невід'ємними частинами цього атестата.

* На заміну виданого від 12 жовтня 2017 року у зв'язку з розширенням сфери акредитації.

Рішення щодо розширення сфери акредитації ООВ від 22 травня 2019 року.

В.о. Голови

В.В. Красюк

м. Київ, 01133, вул. Генерала Ахматова, 18/7

Зареєстрований у журналі обліку за № 1144

НААУ є підписантом: 1) Угоди EA BIA у сферах «Випробування», «Калібрування», «Сертифікація продукції», «Сертифікація персоналу», «Сертифікація систем менеджменту» та «Інспектування»; 2) Угоди ILAC MRA у сферах «Випробування», «Калібрування» та «Інспектування»; 3) Угоди IAF MLA у сферах «Сертифікація продукції», «Сертифікація персоналу», «Сертифікація систем менеджменту».

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО З АКРЕДИТАЦІЇ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ОРГАН УКРАЇНИ З АКРЕДИТАЦІЇ

АТЕСТАТ ПРО АКРЕДИТАЦІЮ

Зареєстрований у Реєстрі
29 серпня 2018 року*

за № 2Н151

дійсний до 15 червня 2022 року

Дата первинної акредитації: 16 червня 2009 року

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО З АКРЕДИТАЦІЇ УКРАЇНИ ЦИМ ЗАСВІДЧУЄ
КОМПЕТЕНТНІСТЬ

Випробувальній лабораторії
Державного підприємства "Київський обласний науково-виробничий
центр стандартизації, метрології та сертифікації"

09113, Київська обл., м. Біла Церква, вул. Січневого прорыву, 84

0	2	5	6	8	0	8	7
---	---	---	---	---	---	---	---

(Код ЄДРПОУ)

ВІДПОВІДНО ДО ВИМОГ ДСТУ ISO/IEC 17025:2006 (ISO/IEC 17025:2005) В СФЕРІ:

випробування харчової та сільськогосподарської продукції, проаналізувати сировину та органіолептичним та фізико-хімічними показниками, вмістом токсичних елементів, пестицидів, харчових добавок, мікотоксинів, нітрозамінів, гормональних препаратів, антибіотиків, нітратів, нітритів, гістаміну, радіонуклідів та за мікробіологічними і молекулярно-генетичними показниками (ГМО); послугу за фізико-механічними та радіологічними показниками; мейних та парфумерно-косметичних засобів, засобів особистої гігієни за органіолептичними, фізико-хімічними і мікробіологічними показниками та випробування на здатність до біологічного розкладання поверхнево-активних речовин мийочних засобів; матеріалів та предметів, що знаходяться в контакт з харчовими продуктами за показниками якості та безпеки; ігор та іграшок за показниками безпеки; спектрометричні та хроматографічні випробування продуктів і матеріалів органічного та неорганічного походження, фізико-механічні випробування будівельних матеріалів, виробів та конструкцій.

Сфера акредитації визначена додатком до цього атестата від 16 червня 2017 року, що складається з 97 аркушів, доповненням до сфери акредитації від 13 серпня 2018 року, що складається з 02 аркушів, та доповненням до сфери акредитації від 29 серпня 2018 року, що складається з 02 аркушів, які є невід'ємною частиною цього атестата.

* На заміну виданого від 13 серпня 2018 року у зв'язку з розширенням сфери акредитації.

Рішення щодо розширення сфери акредитації ООВ від 29 серпня 2018 року.

Голова

В.М. Горницький

м. Київ, 01133, вул. Генерала Ахматова, 18/7

Зареєстрований у журналі обліку за № 819 А

НААУ є підписантом: 1) Угоди EA BIA у сферах «Випробування», «Калібрування», «Сертифікація продукції», «Сертифікація персоналу», «Сертифікація систем менеджменту» та «Інспектування»; 2) Угоди ILAC MRA у сферах «Випробування», «Калібрування» та «Інспектування»; 3) Угоди IAF MLA у сферах «Сертифікація продукції», «Сертифікація персоналу», «Сертифікація систем менеджменту».

Орган з оцінки відповідності
Conformity Assessment Body

СЕРТИФІКАТ

РЕЄСТРАЦІЙНИЙ № UA.08.002.333

ISO 156
Сертифікація
продукції

Цей сертифікат підтверджує, що продукція

Лакофарбові матеріали
в асортименті згідно додатку (-ів)

відповідає вимогам COU OEM 08.002.12.019:2020 Лакофарбові матеріали. Екологічні критерії оцінювання життєвого циклу, що розроблені у відповідності до стандарту ДСТУ ISO 14024:2018 (ISO 14024:2018, IDT)

ОДЕРЖУВАЧ СЕРТИФІКАТУ:

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ФАРБИ КОЛОРИТ»

Код ЄДРПОУ 24726322

Місцезнаходження: 04073, Україна, м. Київ, вул. Марка Вовчка, буд.14

ВИРОБНИК:

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ФАРБИ КОЛОРИТ»

Код ЄДРПОУ 24726322

Адреса виробничих потужностей: 04073, Україна, м. Київ, вул. Марка Вовчка, буд.14

Дата первинної сертифікації: 15-11-2011

Дата видачі сертифікату: 29-05-2024*

Термін дії сертифікату: 15-02-2027

*На заміну виданого від 16.02.2024 р. у зв'язку з внесенням змін.

Сертифікат є чинним виключно у відношенні продукції, зазначеної у відповідному додатку.

Чинність сертифікату можна перевірити на вебсайті www.ecolabel.org.ua у розділі «Реєстр сертифікатів» або за тел.: +38-044-332-84-09.

Президент ВГО «Жива планета»

Світлана БЕРЗІНА

Директор ООВ «Центр екологічної
сертифікації та маркування»

Світлана ПЕРМИНОВА

Орган з оцінки відповідності «Центр екологічної сертифікації та маркування» ВГО «Жива планета»

02121, Україна, м. Київ, пр-т. Бажана, 9-261

02094, Україна, м. Київ, пров. Херсонський, 1В, офіс 317

+38-044-332-84-08; os@ecolabel.org.ua; www.ecolabel.org.ua

СИСТЕМА ЕКОЛОГІЧНОЇ СЕРТИФІКАЦІЇ ТА МАРКУВАННЯ ПРОДУКЦІЇ
SYSTEM FOR ENVIRONMENTAL CERTIFICATION AND ECOLABELLING

Додаток №1

Орган з оцінки відповідності
Conformity Assessment Body

ISO 156
Сертифікація
продукції

до СЕРТИФІКАТУ

РЕЄСТРАЦІЙНИЙ № UA.08.002.333

№ п/п	Найменування продукції	Позначення нормативного документа на виготовлення
Відповідає вимогам COU OEM 08.002.12.019:2020 Лакофарбові матеріали. Екологічні критерії оцінювання життєвого циклу:		
1.	Фарбманн Стандарт 3 - FARBMANN Standart 3 Колорит Стандарт 3 - KOLORIT Standart 3	ДСТУ EN 13300:2012 (EN 13300:2001, IDT)
2.	Фарбманн Стандарт 5 - FARBMANN Standart 5 Колорит Стандарт 5 - KOLORIT Standart 5	
3.	Колорит Легенда - KOLORIT Legenda	
4.	Колорит Фемілі - KOLORIT Family	
5.	Колорит Ідол - KOLORIT Idol	
6.	Колорит Династія - KOLORIT Dynasty	
7.	Фарбманн Фулкавер - FARBMANN Fullcover	
8.	Фарбманн Карбон - FARBMANN Carbon	
9.	Шовковисто-матовий акриловий панельний лак Panel Lacquer KOLORIT / FARBMANN	

Дата видачі: 29-05-2024

Термін дії: 15-02-2027

Всього в додатку №1: 9 найм.

Президент ВГО «Жива планета»

Світлана БЕРЗІНА

Директор ООВ «Центр екологічної
сертифікації та маркування»

Світлана ПЕРМИНОВА

Орган з оцінки відповідності «Центр екологічної сертифікації та маркування» ВГО «Жива планета»

02121, Україна, м. Київ, пр-т. Бажана, 9-261

02094, Україна, м. Київ, пров. Херсонський, 1В, офіс 317

+38-044-332-84-08; os@ecolabel.org.ua; www.ecolabel.org.ua

* Член Глобальної мережі екологічного маркування (Global Ecolabelling Network, GEN), сертифікований у відповідності до вимог Міжнародної програми взаємної довіри та визнання між органами екологічного маркування національних та регіональних програм типу I згідно з ISO 14024 (GENICES) www.globalecolabelling.net

* Член Глобальної мережі екологічного маркування (Global Ecolabelling Network, GEN), сертифікований у відповідності до вимог Міжнародної програми взаємної довіри та визнання між органами екологічного маркування національних та регіональних програм типу I згідно з ISO 14024 (GENICES) www.globalecolabelling.net

Компетентність організації НЕ ПІДТВЕРДЖЕНА

Відсутня акредитація і будь-які документальні засвідчення того, що ця організація дійсно є органом з оцінки відповідності, і те що схема сертифікації якою вона оперує відповідає стандарту ДСТУ ISO 14024 – відсутні (окрім власного сайту цієї організації).

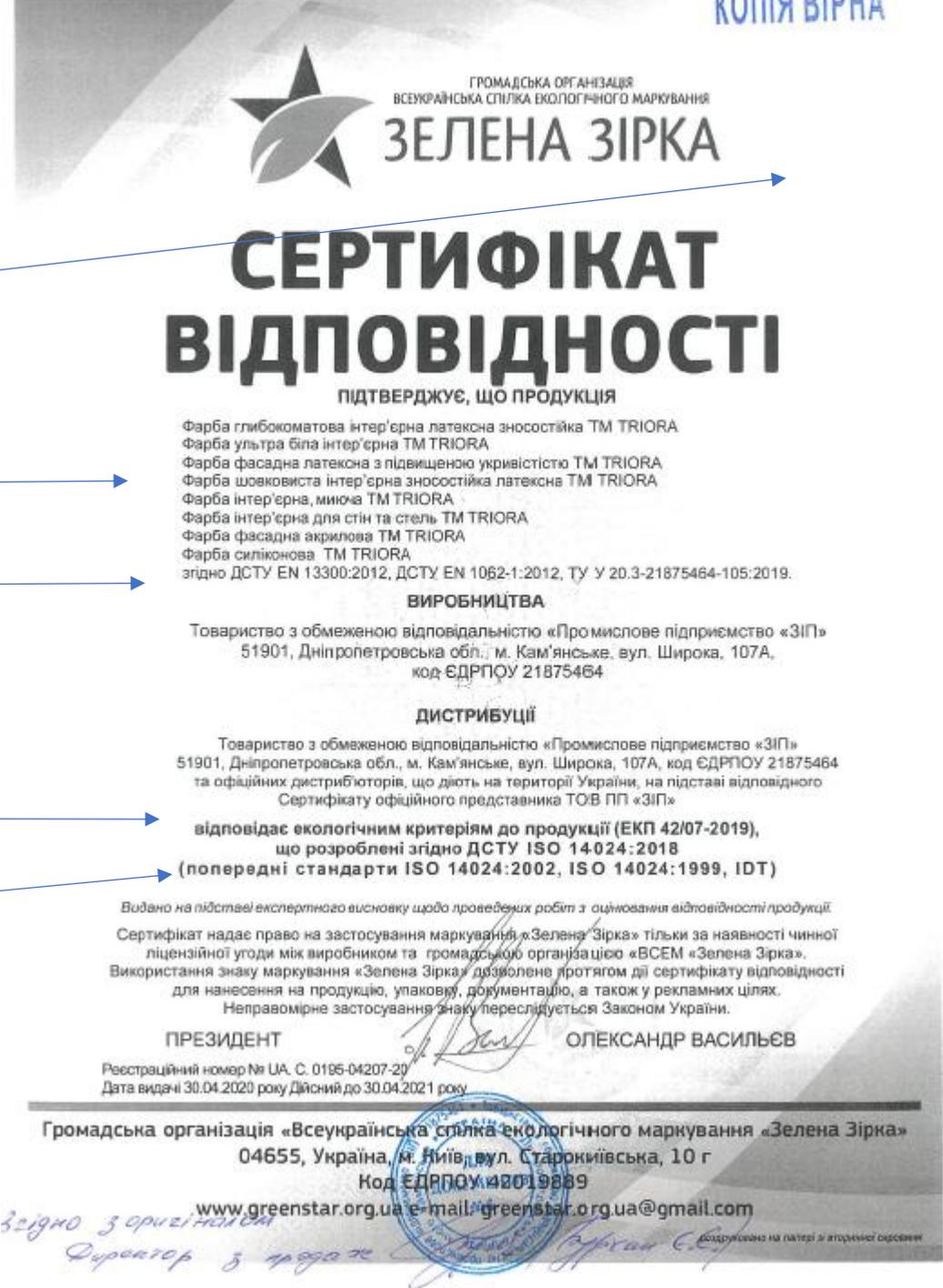
Відсутній перелік продукції на якій поширюється сертифікат

Не зазначений користувач сертифікату

Відсутній данні, які екологічні критерії становлять елементи технічних вимог програми екологічного маркування для кожної категорії продукції якими керується ця організація, що є грубим порушенням вимог ДСТУ ISO 14024.

Хибні помилки у кодифікації стандартів

Прийняття ЗАМОВНИКОМ у складі тендерної документації, сертифікатів виданих ОРГАНАМИ КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯКИХ НЕ ПЕРЕВІРЕНА шляхом АКРЕДИТАЦІЇ або у інший визначений законодавством спосіб є порушенням пункту 5 статті 23 Закону про публічні закупівлі

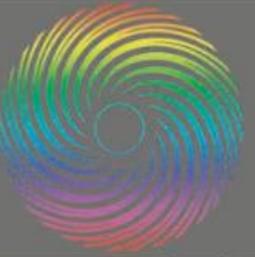

Безпідставне екологічне маркування

ІНТЕР'ЄРНА ФАРБА
БІЛА, МАТОВА

ЗРАЗОК
ІНТЕР'ЄРНА
АКРИЛОВА ФАРБА ДЛЯ ВНУТРІШНІХ РОБІТ

SKYLINE

наносити легко
економічне використання
доступна ціна
швидке висихання

eco-friendly

виготовлено за європейською технологією

СКЛАД:
Пігменти, наповнювачі, водна дисперсія акрилового сополімеру, добавки.
ВИТРАТИ ФАРБИ НА ПОКРИТТЯ В ОДИН ШАР:
100-150 мл/м² в залежності від поверхні.
ТЕХНІЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ:
Розчинник - вода
Зв'язуюча речовина - латекс акриловий
Колір - білий
Густина - 1,5 г/мл
Час висихання до ступеню 3 (20+-2°С) - не більше 1 год.
Стойка до мокрого стирання
УМОВИ ЗБЕРІГАННЯ ТА ЗАПОБІЖНІ ЗАХОДИ: зберігати в герметично закритій тарі виробника при температурі від +5 С до +30 С. Берегти від впливу прямих сонячних променів.
Не припускається замерзання фарби та зберігання в розбавленому стані.
УВАГА: зберігати в недоступному для дітей місці. При потрапленні в очі і на шкіру ретельно промити водою. Не допускати потраплення в каналізацію, водойми і в ґрунт. **ТЕРМІН ЗБЕРІГАННЯ:** в закритій упаковці 24 місяці з дати виготовлення. Дату виготовлення вказано на етикетці.
ВИРОБНИК:
ТОВ «УкрТеплоКерамік»,
вул. Полтавський Шлях, 188,
м. Харків, 61098, Україна
тел.: (057)758-12-13
Інтернет магазин:
<https://ukrteploceramic.com>

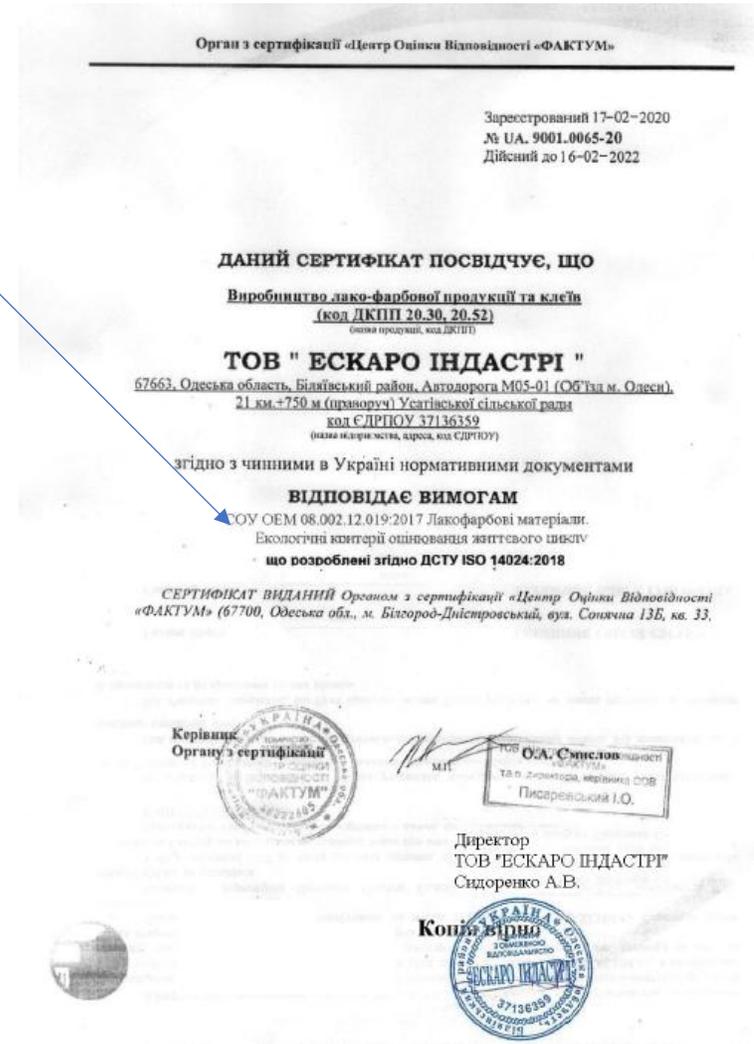
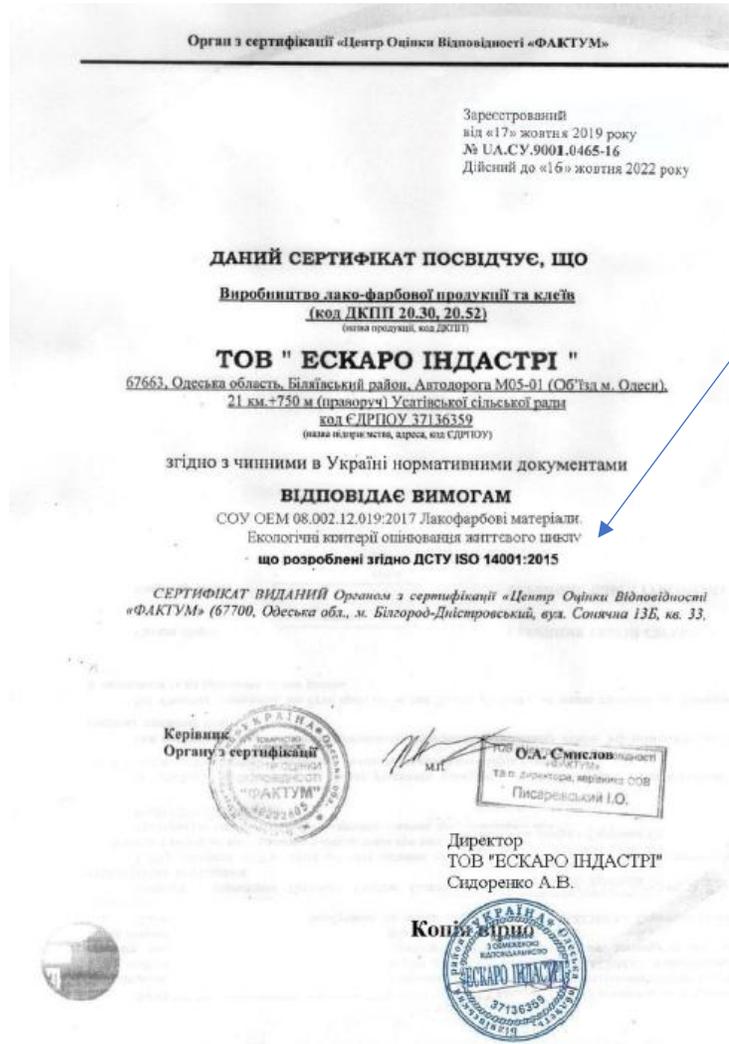
1л вистачає на **10 м²**
в один шар

ДСТУ ISO 9001:2015
ДСТУ ISO 14001:2015

ДАТА ВИГОТОВЛЕННЯ: **7кг 14кг**
9.03.2020

Порушення статті 15-1 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції»
щодо введення в оману шляхом застосування неперевіраних екологічних тверджень

Підроблені сертифікати

Стаття 358 ККУ

Підроблення документів, печаток, штампів та бланків, збут чи використання підроблених документів, печаток, штампів караються штрафом до однієї тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або арештом на строк до шести місяців, або обмеженням волі на строк до двох років.

ДСТУ ISO 14001

?

ДСТУ ISO 14024

Стандарт ДСТУ ISO 14001:2015 установлює вимоги до системи екологічного управління, що їх організація може використовувати для підвищення своєї дієвості.

Призначеність цього стандарту - надати організаціям загальну схему діяльності задля охорони довкілля та реагування на зміни умов довкілля в рівноважному поєднанні з соціально-економічними потребами.

Об'єктом сертифікації згідно з ДСТУ ISO 14001 є система екологічного управління. Тобто даний стандарт й, відповідно, сертифікат відповідності згідно з ДСТУ ISO 14001, не має безпосереднього відношення до товару, що є предметом закупівлі, у тому числі його технічних, якісних та кількісних характеристик, зазначення яких передбачено п. 3 ч. 2 статті 22 Закону України «Про публічні закупівлі», а також не встановлює будь-яких вимог до предмета закупівлі, для того, щоб вимагати сертифікати відповідності відповідно до п. 4 ч. 2 статті 22 Закону України «Про публічні закупівлі».

ДСТУ ISO 14001 та ДСТУ ISO 14024 не є взаємозамінними. Стандарт ДСТУ ISO 14024, на відміну від ДСТУ ISO 14001, установлює принципи та методи, застосовні для розроблення програм екологічного маркування типу I, включаючи вибір категорій продукції, екологічних критеріїв продукції і функціональних характеристик продукції, а також для оцінювання та демонстрування відповідності.

Відповідно, екологічні критерії, що розроблені згідно з ДСТУ ISO 14024, встановлюють вимоги саме до продукції, що відповідає вимогам Закону України «Про публічні закупівлі».

ДСТУ ISO 14021:2016 Екологічні маркування та декларації. Екологічні самодекларації (екологічне маркування типу II) (ISO 14021:2016, IDT)

7.6. Рекуперована енергія	Енергоефективність
7.9. Знижене енергоспоживання	
7.8. Вміст повторно переробленого матеріалу	Економія ресурсів
7.10. Знижене використання ресурсів	
7.11. Знижене водоспоживання	
7.7. Придатний для повторного перероблення	Зменшення відходів
7.2. Придатний для компостування	
7.3. Здатний до розкладання	
7.13. Маловідходний	
7.4. Розбірна конструкція	Подовжений термін служби
7.5. Продукція із збільшеним терміном служби	
7.12. Придатний для повторного використання і придатний для повторного наповнення	

Закон України «Про публічні закупівлі»

Учасник торгів, якій подає пропозицію на суму 100 000 грн і виконав усі вимоги нецінових критеріїв за максимальною вагою

Коефіцієнт корекції цієї пропозиції буде дорівнювати:

$$KK = 1 + (0,1 + 0,15 + 0,05) / 0,7 = 1,85$$

Тоді приведена ціна, з якою Постачальник буде брати участь в аукціоні, буде дорівнювати:

$$100\ 000\ \text{грн} / 1,85 = 54\ 054,05\ \text{грн.}$$

Тобто пропозиція в 100 000 грн. яка відповідає сумарному значенню нецінових критеріїв дорівнює 54 054,05 грн. у конкурентному аукціоні відносно цінової пропозиції учасників які не відповідають вимогам нецінових критеріїв.

Важливо знати, що всі *показники* у грн. система ProZorro розраховує автоматично.

Замовнику необхідно лише правильно заповнити форми при оголошенні закупівлі та прописати нецінові критерії та їх значення в тендерній документації, решту зробить електронна система.

proz•rro

Капітальний ремонт автомобільної дороги загального користування місцевого значення О1715379 Миргород-Велика Багачка-Байрак-Поділ на ділянці км4+700-км9+665 Миргородського та Великобагачанського районів Полтавської області

Нецінові критерії

Назва показника

Назва опції

Вага опції

Заходи із захисту довкілля

8744.7583 м3

30.0 %

8500 м3

20.0 %

Опис: Рівень використання відходів виробництва та дорожньо-будівельних матеріалів, отриманих з їх використанням як заповнювачів

8300 м3

10.0 %

менше 8300 м3

0.0 %

Очікувана вартість

97 456 456,00 грн

з ПДВ

Звершена

Переглянути

Нецінові критерії для прального порошку

Вимога 1. Розхід г на кг середньо та суттєво забрудненої білизни – *тах вага 10%*

Менше ніж 15 г/кг - 10%

Від 20 до 15 г/кг - 5%

Більш ніж 15 г/кг - 0%

Наявність на пакованні інформації про дозування та надання постачальником засобів для дозування.

Необхідно надати макет пакування або інструкцію користувача і лист-гарантію надання засобів дозування із зазначенням кількості.

Вимога 2. Відповідність вимогам екологічних критеріїв на дану категорію продукції, що встановлені згідно з чинною редакцією ДСТУ ISO 14024 – *тах вага 15 %*

Так - 10%

Ні - 0%

Для підтвердження встановленої вимоги у складі тендерної пропозиції **необхідно надати копії:**

- 1) сертифікату про підтвердження відповідності засобу встановленим екологічним критеріям;
- 2) атестату акредитації органу з оцінки відповідності який видав сертифікат із зазначенням галузі акредитації «мийні засоби».

Прим. Відповідність вимоги 2 є підтвердженням відповідності вимоги 1 за *тах вагою*.

Вимога 3. Постачальник забезпечує повернення залогової вартості тари – *тах вага 5%*

Так - 5%

Ні - 0%

Ціна – вага 70%

Оцінка вартості закупівлі із використанням концепції життєвого циклу

Вартість життєвого циклу – це спосіб розрахунку та порівняння реальної вартості тендерних пропозицій з урахуванням часу використання предмета закупівлі та витрат, необхідних для експлуатації відповідних товарів протягом періоду володіння та користування.

В загальних рисах **вартість життєвого циклу** (LCC) покриває наступні витрати протягом життєвого циклу товару, послуги чи роботи:

1. Витрати, пов'язані з придбанням.
2. Витрати на використання, такі як споживання енергії та інших ресурсів.
3. Витрати на обслуговування.
4. Витрати на закінчення терміну експлуатації, такі як витрати на збір та переробку.

Використання LCC ефективно для товарів, які вимагають суттєвих витрат протягом їх використання.

Підприємства, які проводять **пілотні закупівлі** із використанням методу оцінки вартості життєвого циклу:

✚ ПАТ “Укрпошта”

✚ ПАТ “Укрзалізниця”

✚ ПАТ “НЕК Укренерго”

УКРЕНЕРГО

✚ Департамент патрульної поліції
Національної поліції України

Е-калькулятор розрахунку вартості життєвого циклу

- Головна
- Проекти
- Новини
- Про нас ▾

Головна / Калькулятор

● Калькулятор

Розрахунок для категорії: Принтери

ОЧИСТИТИ ФОРМУ

ОБРАТИ ІНШУ КАТЕГОРІЮ

ІНСТРУКЦІЯ ДЛЯ КОРИСТУВАЧА

1. Витрати, пов'язані з придбанням

ДОДАТИ ТОВАР ДЛЯ ПОРІВНЯННЯ

Марка товару

Товар 1

Вартість товару *

Вартість доставки

Вартість монтажу

Вартість пуско-налагоджувальних робіт

Вартість інших додаткових витрат

Приклад розрахунку в категорії «Принтери»/БФП – введені дані

Стаття витрат	БФП струменевий HP OfficeJet Pro 9010 з Wi-Fi (3UK83B), грн.	БФП лазерний Canon i-SENSYS MF3010, (бандл з 2-ма картриджами (5252B034), грн.
Вартість товару	11589,00	12756,00
Вартість доставки	100,00	100,00
Ресурс принтеру	50000	16000
Показник витрат електроенергії за годину друку	30	450
Ресурс друку за годину (кількість листів, які можуть бути надруковані за 1 год.)	22	18
Вартість електроенергії приведена до одиниць показника витрат електроенергії на годину друку	0,0055	0,0055
Вартість одного картриджу або однієї заправки картриджу	1624,00	1165,00
Ресурс картриджу (кількість сторінок, що можуть бути надруковані на одному картриджі або на одній заправці картриджу)	1000	1600
Вартість одного обслуговування (технічного обслуговування або технічного огляду тощо) в т.ч.вартість змінних частин та механізмів, розхідних матеріалів тощо	120,00	150,00
Періодичність планового технічного обслуговування	25000	8000
Вартість утилізації	117,00	117,00
Витрати, пов'язані із захистом навколишнього природного середовища		

Приклад розрахунку в категорії «Принтери»/БФП – отриманий розрахунок

	БФП струмене- вий HP OfficeJet Pro 9010 з Wi-Fi ...	БФП лазерний Canon i-SENSYS MF3010, (бандл ...
Витрати, пов'язані з придбанням	11689.00	12856.00
Витрати на використання, такі як споживання енергії та інших ресурсів	1.63	0.87
Витрати на обслуговування	240.00	300.00
Витрати на закінчення терміну експлуатації, такі як витрати на збір та переробку	117.00	117.00
Витрати, пов'язані із захистом навколишнього природного середовища	-	-
Вартість однієї сторінки протягом життєвого циклу	1.87	1.70

РОЗДРУКУВАТИ ДОКУМЕНТ (ФОРМАТ .PDF)

ОТРИМАТИ ЯК ДОКУМЕНТ (ФОРМАТ .PDF)

ОТРИМАТИ ЯК ТАБЛИЦЮ (ФОРМАТ .XLSX)

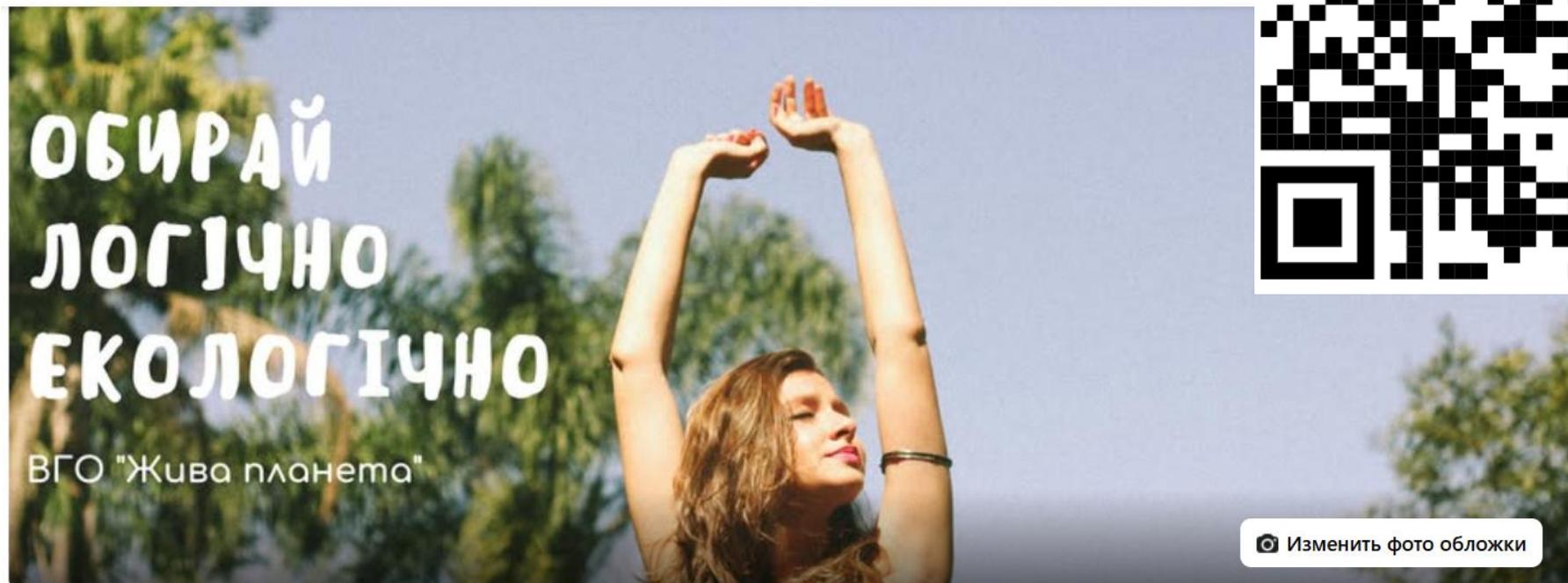

Цикл вебінарів ` 2026

- 16 квітня** - Продукти харчування
- 7 травня** - Будівництво
- 4 червня** - Лакофарбові матеріали та інші матеріали для ремонту та оздоблення
- 2 липня** - Мийні та чистильні засоби
- 6 серпня** - Косметичні засоби
- 3 вересня** - Меблі та вироби з деревини
- 1 жовтня** - Паперові вироби, у тому числі санітарно-побутові
- 5 листопада** - Вироби з пластику
- 3 грудня** - Комп'ютери та принтери

<https://www.facebook.com/livingplanet.ua/>

Изменить фото обложки

Поделитесь мыслями...

ВГО "Жива планета"

4,3 тыс. — "Нравится" • 4,7 тыс. — подписчики

Свідомий вибір & екологічні товари.
Краще для планети - краще для тебе ♻️

Сообщество

Профессиональная панель

Редактировать

+ Дополнить историю

Дякую за увагу!

Світлана Берзіна

info@livingplanet.org.ua

**Viber, Telegram, WhatsApp
+38 099 642-81-57**

www.livingplanet.org.ua

РОБИМО ЗМІНИ РАЗОМ!